

FAO
**A NÖVÉNYVÉD SZEREK
FORGALMAZÁSÁRA ÉS FELHASZNÁLÁSÁRA
VONATKOZÓ MAGATARTÁSNORMÁK NEMZETKÖZI
GY JTEMÉNYE**

(International Code of Conduct
on the Distribution and Use of Pesticides)
(Módosított változat tervezet)

KÓDEX

FAOa
ENSZ Élelmezésügyi és Mez gazdasági Szervezete
2002, Róma

-2-

1. cikk

A magatartásnormák gy jteményének célja

1.1. A magatartásnormák gy jteményének (*továbbiakban: Kódex*) célja önkéntes magatartási kritériumok/szabványok kidolgozása a növényvéd szerek forgalmazásával és felhasználásával foglalkozó vagy azzal kapcsolatos állami közhivatalok és magáncégek számára, különösen Ott, ahol a növényvéd szerek szabályozására nem vagy nem megfelelő nemzeti törvény áll rendelkezésre.

1.2. A nemzeti törvények keretében a Kódexet alapnak kell tekinteni, amelynek révén a kormányhatóságok, a növényvéd szer gyártók, a kereskedelemben érintettek, illetve az állampolgárok megítélhetik, hogy az általuk javasolt tevékenység és mások tevékenysége elfogadható-e a gyakorlat számára.

1.3. A Kódex leírja a társadalom különböző ágazatainak megosztott felel sségét és együttm ködésre szólít fel annak érdekében, hogy a növényvéd szerek szükséges és elfogadható felhasználásából származó haszon az ember egészségére vagy a környezetre gyakorolt káros hatás nélkül elérhető legyen. Így a Kódexnek kormányra vagy kormányokra ebb l a célból tett bármely hivatkozása érvényes a kormányok regionális csoportjaira is, ha azok hatáskörébe tartozik.

1.4. A Kódex felhívja a figyelmet az exportáló és importáló országok kormányai közötti együttm ködés szükségességére olyan gyakorlati módszerek támogatása érdekében, amelyek minimálisra csökkentik a növényvéd szerekkel kapcsolatos egészségügyi és környezeti kockázatokat, de egyúttal lehetővé teszik biztonságos felhasználásukat.

1.5. A Kódex szeretné megnyerni a nemzetközi szervezeteket, az exportáló és importáló országok kormányait, a növényvéd szer ipart, a gépgyártó ipart, a kereskedőket, az élelmiszeripart, a felhasználókat, a társadalmi szervezeteket, mint Pl. a környezetvédelmi csoportok, a fogyasztók csoportja és a szakszervezetek.

1.6. A Kódex elismeri, hogy a képzés minden szinten fontos el írásainak megvalósításához és betartásához. Ennek érdekében a kormányok, a növényvéd szer ipar, a növényvéd szer felhasználók, a nemzetközi szervezetek, a civil szervezetek és más érintett fél helyezzen nagy hangsúlyt a Kódex egyes cikkeib l adódó képzésre és továbbképzésre.

1.7. A Kódexben rögzített alapelvek betartása:

1.7.1. felel s és általánosan elfogadott kereskedelmi tevékenységre ösztönöz;

-3-

1.7.2. segíti azokat az országokat, amelyek még nem dolgozták ki a termékek minőségének és alkalmasságának hatósági ellenőrzését, amelyre az adott országban azért van szükség, hogy előmozdítsák az ilyen termékek szakszerű és hatékony felhasználását, valamint hogy meghatározzák a felhasználásukkal kapcsolatos potenciális kockázatot;

1.7.3. a növényvédőszerkezelése során felmerülő kockázat csökkentését előmozdítja, ideértve az emberre és környezetre gyakorolt káros hatás minimálisra csökkentését, illetve a helytelen kezeléssel származó véletlenszerű mérgezés megelőzését;

1.7.4. biztosítja a növényvédőszerkezelésének hatékony alkalmazását a mezőgazdaság fejlesztése és az ember, az állat és a növény egészségi állapotának javítása érdekében;

1.7.5. elfogadja az „élet-ciklus” elvet a növényvédőszer típusok (beleértve a növényvédőszerkezeléshez használt tárolóeszközöket is) kifejlesztésével, szabályozásával, előállításával, felügyeletével, csomagoló anyagával, címkézésével, forgalmazásával, kezelésével, kijuttatásával, felhasználásával és ellenőrzésével kapcsolatos valamennyi fő szempont tárgyalásakor, beleértve az engedélyezés utáni tevékenységeket is;

1.7.6. az integrált növényvédelem (IPM) fejlesztését segíti elő (beleértve a közegészségügyi szempontból tárgyalt károsítók esetében használatos vektorok elleni integrált védekezést is);

17.7. hivatkozást tartalmaz az 1. mellékletben meghatározott információcserében és a nemzetközi szerződésekben való részvételre, különös tekintettel a „Nemzetközi áruforgalomban részt vevő egyes veszélyes kemikáliákra és növényvédőszerkezelésre kidolgozott PIC eljárásról szóló Rotterdami Egyezményre”.

2. cikk

Meghatározások

A Kódex értelmezése szerint:

Hatóanyag (*active ingredient*): a növényvédőszerkezelésnek a készítményben jelenlévő biológiailag aktív része.

-4-

Reklám, propaganda (*advertising*): a növényvédőszerkezelés reklámozásának és felhasználásának előmozdítása nyomtatott vagy elektronikus média, jelzések, ajándékok, bemutatók vagy szóbeli közlés segítségével.

Kijuttató felszerelés (*application equipment*): a növényvédőszerkezelés kijuttatásához használt mindenféle műszaki segítség, eszköz vagy gép.

Kijuttatási technológia (*application technology*): a növényvédőszerkezelésnek a célszervezetre vagy arra a helyre való tényleges kijuttatása, ahol a célszervezet kapcsolatba kerül a növényvédőszerrel.

Tilalmazott növényvédőszer (*banned pesticide*): növényvédőszerkezelés, amelynek hatósági intézkedéssel valamennyi felhasználását betiltották az ember egészségének vagy a környezetnek a védelme érdekében. A kifejezés magába foglalja azt a növényvédőszerkezelést is, amelynek első felhasználási engedélykérelmét visszautasították vagy, amelyet az ipar visszavont a hazai piacról vagy a hazai engedélyezési folyamatból, illetve, ha egyértelműen bizonyítható, hogy az intézkedést az ember egészségének vagy a környezetnek a védelmében hozták.

Elhelyezés/megsemmisítés (*disposal*): a növényvédőszerkezelés hulladék, a használt tárolóeszközök vagy a fertőzött anyagok újrafelhasználását, semlegesítését, megsemmisítését vagy elkülönítését célzó bármely művelet.

Forgalmazás (*distribution*): az a folyamat, amelynek segítségével a növényvédőszerkezelés a kereskedelmi csatornákon keresztül eljuttatják a helyi vagy nemzetközi piacra.

Környezet (*environment*): környezet, amely magába foglalja a vizet, a levegőt, a talajt és kölcsönös kapcsolatukat, valamint a közöttük és az élő szervezetek közötti kapcsolatot is.

Egyenérték ség/ekvivalencia (*equivalence*): különböz gyártóktól származó feltehetően hasonló technikai anyag szennyezésének valamint toxikológiai, fizikai és kémiai tulajdonságainak a meghatározása, melynek eredményeként értékelhető, hogy hasonló kockázati szintet mutatnak-e?

Szaktanácsadó szolgálat (*extension service*): adott országban azok a szervezetek, amelyek a mezőgazdasági gyakorlat (pl. a mezőgazdasági termékek előállítás, kezelése, tárolása és értékesítése) fejlesztésével kapcsolatos információk, technológiák és szaktanácsok továbbításáért felelősek.

Formuláció/formázás (*formulation*): különböz hatóanyagok kombinációja, melynek célja a termék hasznosabbá és hatékonyabbá tétele a meghatározott cél érdekében; a növényvédőszer formája, ahogy a felhasználó azt megvásárolja.

-5-

Jó mezőgazdasági gyakorlat (*Good Agricultural Practice*) (a növényvédőszer felhasználásakor): a növényvédőszer hatóságilag ajánlott vagy nemzetileg engedélyezett felhasználása az adott viszonyok között, amelyek a károsítók elleni hatékony és megfelelő védekezéshez szükségesek. A növényvédőszer felhasználásának különböz szintjeit jelenti a legnagyobb engedélyezett mennyiség felhasználásáig, amelynek során a keletkező szermaradék a legkisebb mennyiségben található.

Veszély (*hazard*): egy anyag, reagens vagy helyzet tulajdonsága, amely nem kívánatos következményekkel jár (pl. olyan tulajdonságok, amelyek káros hatásokat vagy kárt okozhatnak az egészségre vagy a környezetre).

Integrált növényvédelem (*IPM, Integrated Pest Management*): valamennyi rendelkezésre álló növényvédelmi eljárás szándékos vétele és a megfelelő intézkedések ezt követő alkalmazása, amelyekkel megakadályozzák a károsító egyedszámának kifejlődését, továbbá a növényvédőszer felhasználását; egyéb beavatkozást gazdaságilag elfogadható és indokolt szinten tartanak, valamint csökkentik, vagy a legkisebbre szorítják az ember egészségére gyakorolt és a környezeti veszélyességet. Az IPM mindenekelőtt helyezi az egészséges növénytermesztés a lehető legkisebb mértékig zavarva meg az agro-ökoszisztémát és előtérbe helyezve a természetes növényvédelmi mechanizmusokat.

Címke (*label*): írásos, nyomtatott vagy szemléltető anyag, amelyet a növényvédőszerre vagy annak tárolóeszközére, valamint a göngyöleg külsejére vagy a kiskereskedelmi csomagolóanyagra helyeznek vagy ahhoz csatolnak.

Gyártó (*manufacturer*): egyesület vagy más szervezet az állami vagy a magánszférában vagy olyan egyén, aki elkötelezte magát a növényvédőszer hatóanyag gyártásával vagy a formuláció vagy a termék előkészítésével (közvetlenül vagy ügynökségen vagy olyan szervezeten keresztül, amelyet irányít vagy amellyel szerződéses kapcsolatban áll).

Értékesítés (*marketing*): a termék reklámozásának, forgalma előmozdításának átfogó folyamata, beleértve a reklámozást, a termékkel kapcsolatos PR-t és információszolgáltatást, valamint a szer forgalmazását és árusítását a helyi és vagy nemzetközi piacokon.

Növényvédőszer-maradék megengedett **határértéke** (*MRL, maximum residue limit*): a szermaradéknak az a legnagyobb koncentrációja, amely törvényesen elfogadhatónak engedélyezett vagy elismert az élelmiszerben vagy a mezőgazdasági terméken vagy takarmányon.

Csomagolóanyag (*packaging*): tárolóeszköz a növényvédőszer szállítására használt védőcsomagolóanyaggal együtt, amelyben eljuttatják a nagykereskedelmi vagy kiskereskedelmi hálózaton keresztül a felhasználóhoz.

-6-

Egyéni védőfelszerelések (*personal protective equipment*): a kezelés vagy a kijuttatás során a

növényvédő szer szennyezéstől védelmet biztosító ruházat, anyag vagy eszköz. A Kódex értelmében a külön erre a célra tervezett védőeszközökre és a növényvédő szer kijuttatásakor és a kezelés során hordott védőruházatra egyaránt vonatkozik.

Növényvédő szer (*pesticide*): károsító megakadályozására, megsemmisítésére, vagy az ellene való védekezésre szánt bármely anyag vagy kombinációja, beleértve az emberi vagy állati betegség vektorait, nem-kívánatos növény- vagy állatfajokat, amelyek kárt okoznak az élelmiszer, mezőgazdasági termék, fa vagy faipari termék vagy takarmány előállítás, feldolgozása, tárolása, szállítása vagy értékesítése során, vagy olyan anyag, amely ezekkel a műveletekkel kölcsönhatásban van, vagy olyan anyagok, amelyek állatokba juttathatók a rovarok, pókfélék vagy más károsítók elleni védekezés céljából azok testével. A kifejezés olyan anyagokra is vonatkozik, amelyeket növény növekedés szabályozóként, defoliásként, deszikkánsként vagy gyümölcsritkítésre használnak vagy, amelyek megakadályozzák a gyümölcsök korai hullását, valamint olyan anyagokra, amelyeket növényekre juttatnak ki betakarítás előtt vagy után, hogy megakadályozzák az áru tárolása és szállítása alatti károsodását.

Növényvédő szer ipar (*pesticide industry*): mindazok a szervezetek és egyének, amelyek/akik a növényvédő szerek és termékek gyártásában, formázásában vagy értékesítésében érdekeltek.

Növényvédő szer jogszabály (*pesticide legislation*): törvények vagy előírások, amelyeket a növényvédő szerek gyártásának, értékesítésének, forgalmazásának, címkézésének, csomagolásának, felhasználásának és megsemmisítésének a szabályozására hoztak minőségi, mennyiségi, egészségügyi és környezetvédelmi szempontok szerint.

Méreg (*poison*): anyag, amely a szerkezet vagy funkció károsodását okozhatja; ami az emberek, állatok vagy növények általi viszonylag kis mennyiség felvételkor is károsodáshoz vagy halálhoz, pusztuláshoz vezethet.

Mérgezés (*poisoning*): mérgezés által okozott károsodás vagy rendellenesség előfordulása.

Termék (*product, pesticide product*): a növényvédő szer hatóanyaga(i) és más összetevői, úgy ahogy csomagolják és értékesítik azokat.

A termékekkel való foglalkozás (*product stewardship*): a termékek felelős és etikus kezelése, felfedezésüktől végső felhasználásukig, illetve azon túl.

Állampolgári csoportok (*public sector groups*): tudományos egyesületek, gazdacsoportok, polgári szervezetek, szakszervezetek és környezetvédelmi, fogyasztóvédelmi és egészségügyi szervezetek.

-7-

Engedélyezés (*registration*): az **az** eljárás, amelynek során a felelős nemzeti kormány vagy regionális hatóság engedélyezi a növényvédő szer forgalmazását és felhasználását tudományos adatainak értékelését követően, amelyek azt bizonyítják, hogy a termék hatásos a tervezett célra és nem jelent elfogadhatatlan veszélyt az ember vagy az állat egészségére vagy a környezetre.

Újracsomagolás (*repackaging*): a növényvédő szer engedélyezett átvitele bármely kereskedelmi csomagból más, rendszerint kisebb göngyölegbe értékesítés céljára.

Szermaradék (*residue*): élelmiszeren, mezőgazdasági terméken vagy takarmányban előforduló meghatározott anyagok, amelyek a növényvédő szerek használatából származnak. A kifejezés tartalmazza a növényvédő szer származékokat, Pl. toxikológiai szempontból jelentős átalakulási termékek, anyagcsere termékek, reakciótermékek és szennyező anyagok. A „növényvédő szer maradék” kifejezés kiterjed azokra a maradékokra, amelyek ismeretlen vagy elkerülhetetlen forrásból (Pl. környezet), valamint a vegyszer ismert felhasználásából származnak.

Felelős **hatóság** (*responsible authority*): a növényvédőszer gyártásának, forgalmazásának vagy felhasználásának szabályozásáért és általánosságban a növényvédőszerrel kapcsolatos jogszabályok gyakorlati betartásáért felelős kormányzati szervezet vagy szervezetek.

Veszélyesség/kockázat (*risk*): káros egészségügyi vagy környezeti hatás valószínűségének előfordulása és e hatás súlyossága a növényvédőszer expozíciót követően.

Erősen korlátozott felhasználású növényvédőszer (*severely restricted pesticide*): olyan növényvédőszer, amelynek gyakorlatilag valamennyi felhasználását hatósági intézkedéssel betiltották az ember egészségének vagy a környezetnek a védelme érdekében, amelynek meghatározott felhasználásait azonban továbbra is engedélyezik. Olyan növényvédőszer tartoznak ide, amelyeknek gyakorlatilag valamennyi felhasználását visszautasították vagy az engedélyt visszavonta az ipar a hazai piacról vagy a hazai engedélyezési eljárásból, és egyértelmű bizonyíték van arra, hogy az intézkedést az ember egészségének vagy a környezetnek a védelme érdekében hozták.

Pályáztatás (*tender*): pályázati kérelem növényvédőszer vásárlására.

Toxicitás (*toxicity*): az a fiziológiai vagy biológiai tulajdonság, amely meghatározza a vegyszer azon képességét, hogy a mechanikai beavatkozás kivételével az élő szervezeten károsodást okozzon.

Kereskedő (*trader*): bármely személy, aki kereskedelemmel foglalkozik, ideértve az export-import forgalmat és hazai forgalmazást is.

-8-

Felhasználási minta (*use pattern*): valamennyi tényező együttese, amely szerepet játszik a növényvédőszer felhasználásában, ideértve a hatóanyag koncentrációt a kijuttatandó készítményben, a kijuttatás dózisének, a kezelés időpontját, a kezelések számát, a segédanyagok felhasználását és a felhasználás módszereit és helyszíneit, amelyek meghatározzák a kijuttatott mennyiséget, a kezelés időpontját és az élelmezés-egészségügyi várakozási időt.

3. cikk

Növényvédőszerkezelés

3.1. A növényvédőszerkezelés beszerzésének, forgalmazásának és felhasználásának a szabályozásáért az adott országban a kormány a teljes felelősség, amely biztosítja a megfelelő források kihelyezését e cél érdekében.

3.2. A növényvédőszer ipar köteles a Kódex előírásait szabványként betartani a növényvédőszerkezelés gyártása, forgalmazása és reklámozása során, különösen a megfelelő törvénykezéssel és szaktanácsadó szolgálattal nem rendelkező országokban.

3.3. A növényvédőszer exportáló országok kormányai lehetőség szerint kötelesek:

3.3.1. szakmai támogatást biztosítani különösen a szaktudással nem rendelkező országoknak a növényvédőszerkezelés vonatkozó adatok értékelésében;

3.3.2. a helyes kereskedelmi gyakorlat alkalmazását előmozdítani a növényvédőszerkezelés kivitelezés, különösen a hatósági előírásokkal csak korlátozott mértékben vagy nem rendelkező országokban.

3.4. A növényvédőszerkezelésnél a növényvédőszer ipar és a kereskedők az alábbi tevékenységet kötelesek folytatni, különösen a jogszabállyal vagy az előírások végrehajtásához szükséges eszközökkel nem rendelkező országokban:

3.4.1. csak a különleges piaci feltételeknek megfelelően csomagolt és felcímkézett, megfelelő minőségű növényvédőszerkezelést szállítanak;

3.4.2. a növényvédőszer-ellátókkal szoros együttműködésben, szigorúan betartják a tender-eljárásokról szóló FAQ útmutatókat;

3.4.3. a felhasználóra gyakorolt veszély és a környezetre gyakorolt káros hatások minimálisra csökkentése érdekében különös figyelmet fordítanak a készítmények kiválasztására, valamint külső megjelenésükre, csomagolásukra és címkézésükre.

3.4.4. a növényvédő szer valamennyi kiszerelési egységén megfelelő formában és nyelven biztosítják a hatékony felhasználáshoz és a kezelés során a veszély csökkentéséhez szükséges információkat és utasításokat;

3.4.5. táblaszintre lebontott teljes körű termékinformációt tartalmazó hatékony szakmai támogatást biztosítanak, beleértve a növényvédő szerek és a használt növényvédő szer tárolóeszközök elhelyezésére/megsemmisítésére vonatkozó szaktanácsadást is, ha szükséges;

3.4.6. figyelemmel kísérik a végső felhasználóhoz jutott termékeket, a főbb felhasználási területeket és a termékek kijuttatásakor felmerülő problémákat a címkézés, a felhasználás, a csomagolás, a formázás vagy a termék beszerezhető sége terén történő változtatások szükségességének a meghatározásához.

3.5. Az előkészítéskor és a kijuttatáskor kényelmetlen, költséges, illetve nem könnyen beszerezhető egyéni védő felszerelést igénylő növényvédő szerek használatát ki kell iktatni, különösen a kis mennyiséget felhasználók esetében a trópusokon. Előnyben kell részesíteni az olcsó egyéni védő felszerelést és kijuttatás-technológiát igénylő növényvédő szereket, valamint azokat az eljárásokat, amelyek megfelelnek azon feltételeknek, amelyek mellett a növényvédő szerek előkészíthetők és felhasználhatók.

3.6. A nemzeti és nemzetközi szervezetek, a kormányok és a növényvédő szer ipar tegyenek összehangolt erőfeszítéseket, hogy a megfelelő képzési lehetőségek, anyagok eljussanak a növényvédő szer felhasználóihoz, a termelőkhez, a gazdaszövetkezetekhez, a mezőgazdasági dolgozókhöz, a szakszervezetekhez és más érdekeltekhez. Hasonlóképpen, a felhasználók keressék és értelmezzék a képzési anyagokat a növényvédő szerek felhasználása előtt és alkalmazzák a megfelelő technológiákat.

3.7. A kormányok tegyenek közös erőfeszítéseket az integrált növényvédelem (IPM) alkalmazásának kidolgozására és előmozdítására. Továbbá, a kölcsönzéssel foglalkozó intézmények, az adományozó testületek és a kormányok támogassák a nemzeti IPM politika, valamint a fejlett IPM elvek és módszerek kidolgozását. Ezek alapját tudományos és más stratégiák képezik, amelyek elősegítik a termelők (asszonycsoportok), szaktanácsadók és gazdaságokban dolgozó kutatók aktív részvételét.

3.8. Valamennyi érdekelt, így a termelők és a gazdaszövetkezetek, az IPM szakértők, a szaktanácsadók, a növénytermesztési szakértők, az élelmiszeripar, a biológiai és kémiai növényvédő szerek, valamint a kijuttatási gépek gyártói, a

10.

környezetvédelmi szakemberek és a fogyasztóvédelmi csoportok képviselői kezdeményezik Szerepet kötelesek játszani az IPM kifejlesztésében és előmozdításában.

3.9. Az illetékes nemzetközi és regionális szervezetek részvételével a kormányok kötelesek előmozdítani és támogatni a kisebb veszélyt jelentő alternatív megoldások kutatását és fejlesztését: biológiai készítmények és eljárások, nem kémiai alapú növényvédő szerek és olyan szerek, amelyek a lehetőség szerint célszervezetspecifikusak, felhasználásuk után ártalmatlan összetevőkre vagy anyagcsere termékeikre bomlanak és kis veszélyt jelentenek az emberre és a környezetre.

3.10. A kormányok és a gépipar köteles kidolgozni olyan növényvédő szer kijuttatási módszereket és gépeket, valamint előmozdítani azok használatát, amelyek kis veszélyt jelentenek az ember egészségére és a környezetre, továbbá olcsók és hatékonyak, illetve ezekre a tevékenységekre folyamatos gyakorlati képzést kötelesek tartani.

3.11. A kormányok, a növényvédő szer ipar, a nemzeti és nemzetközi szervezetek mind ködjének együtt a rezisztencia-stratégiák kidolgozásában és előmozdításában a növényvédő szerek felhasználhatóságának meghosszabbítását és a rezisztens fajok káros hatásának a csökkentését célzó stratégiák kidolgozásában.

4. cikk

A növényvéd szerek vizsgálata

4.1. A növényvéd szer ipar köteles

4.1.1. biztosítani, hogy valamennyi növényvéd szert és termék elismert eljárással és vizsgálati módszerrel megfelelően és hatékonyan vizsgáljanak meg a hatékonyság és a környezeti viselkedés, a veszély és kockázat teljes körű értékelése céljából, figyelmet fordítva a felhasználó terület vagy ország különböző viszonyaira;

4.1.2. biztosítani, hogy az ilyen vizsgálatokat megfelelő tudományos eljárásoknak és a jó laboratóriumi gyakorlatnak megfelelően végezzék;

4.1.3. valamennyi olyan ország felelős kormányhatósága általi értékelésre hozzáférhetővé tenni az eredeti vizsgálati jelentések másolatait vagy összefoglalóit, amelyben a növényvéd szert értékesítésre felajánlják; az adatok értékelését szakembereknek kell elvégezni; fordított dokumentumok esetén, a fordítás hitelességét értékelni kell;

-11-

4.1.4. biztosítani, hogy a javasolt felhasználás, címketerv és útmutató, csomagolás, szakmai információs anyag és reklám megfelelően tükrözze a tudományos vizsgálatok és értékelések eredményét;

4.1.5. az országok kérésére módszert biztosítani az általuk gyártott hatóanyag vagy formuláció vizsgálatára a szükséges analitikai standarddal együtt;

4.1.6. szaktanácsadást és támogatást nyújtani az analitikusok és a formázással foglalkozó szakemberek továbbképzésére;

4.1.7. az értékesítés előtt szermaradék vizsgálatokat végezni legalább a Codex Alimentarius és a FAO jó analitikai gyakorlatra és növények szermaradék adataira vonatkozó irányelveinek megfelelően a növényvéd szer-maradék megengedett határértékeinek (MRL) kialakítására.

4.2. Az országok állítsanak fel intézeteket az értékesítendő vagy exportálandó növényvéd szerek minőségének ellenőrzésére, illetve a hatóanyagok mennyiségének és a formulációk alkalmasságának vizsgálatára, a FAO vagy a WHO specifikációknak megfelelően, ha azok rendelkezésre állnak.

4.3. A nemzetközi szervezetek és más testületek lehetőségeikhez mérten támogassák a növényvéd szert importáló országokban a nemzeti vagy regionális szintű analitikai laboratóriumok felállítását vagy a meglévő laboratóriumok továbbfejlesztését; ezek a laboratóriumok a jó laboratóriumi gyakorlat megfelelő tudományos eljárásait és irányelveit alkalmazzák, rendelkezzenek a szükséges szakértelemmel, a megfelelő analitikai eszközökkel és a megfelelő mennyiségű igazolt analitikai standarddal, oldószerekkel és reagensekkel, valamint megfelelő és modern módszerekkel.

4.4. Az exportáló országok kormányai és a nemzetközi testületek játsszanak meghatározó szerepet a fejlődő országok támogatásában a kísérletek elrendezésére és lefolytatására, a vizsgálati adatok értékelésére, értelmezésére és a veszély/haszon elemzésére megfelelő szakemberállomány kiképzése terén. Támogatni kell a növényvéd szer által előidézett kockázatok és veszélyek megfelelő nemzetközi értékeléséhez való maximális hozzáférhetőséget és azok fejlődő országokbeli felhasználhatóságát.

4.5. A növényvéd szer ipar és a kormányok működjenek együtt az engedélyezés utáni ellenőrzés és a megfigyelő vizsgálatok végzésében a szabadföldön alkalmazott

növényvédő szerek sorsának, valahány egészségügyi és környezeti hatásának a meghatározására.

.12.

5. cikk

Az egészségügyi és környezeti veszély csökkentése

5.1. A kormányok kötelesek

5.1.1. a 6. cikknek megfelelően növényvédő szer engedélyezési és ellenőrzési rendszert létesíteni;

5.1.2. időről időre felülvizsgálni az országukban értékesített növényvédő szerek körét, elfogadható felhasználásukat és az értékesítési kategóriákat, továbbá speciális felülvizsgálatokat folytatni, ha tudományos bizonyítékok ezt szükségessé teszik;

5.1.3. egészségügyi ellenőrzésnek alávetni azokat, akik növényvédő szerekkel dolgoznak, valamint megvizsgálni és dokumentálni a mérgezési eseteket;

5.1.4. útmutatást nyújtani a növényvédő szer mérgezés-gyanús esetek kezelésére az egészségügyi dolgozók, orvosok és kórházi személyzet számára;

5.1.5. Országos vagy regionális információs és ellenőrző (detoxikáló) központokat létesíteni a stratégiai szempontból fontos helyeken az azonnali elsősegélynyújtás és szakorvosi ellátás biztosítására;

5.1.6. minden lehetséges eszközzel megbízható információkat gyűjteni és statisztikát vezetni a növényvédő szerek egészségügyi hatásáról és a növényvédő szer okozta mérgezésekről, azzal a céllal, hogy létrehozzák a WHO összehangolt rendszerét az adatok azonosítására és lejegyzésére. Jól képzett emberek és megfelelő forrás álljon rendelkezésre a gyűjtött információk megbízhatóságának biztosítására;

5.1.7. az IPM stratégiákról és módszerekről, valamint az adott területen felhasználható növényvédő szerekről megfelelő információval ellátott szaktanácsadó szolgálatot, valamint a termelők szervezeteit fenntartani;

5.1.8. a növényvédő szer iparral együttműködve biztosítani, hogy az élelmiszerekkel, a ruházzal, a gyógyszerekkel, más, fogyasztásra vagy helyi alkalmazásra szolgáló termékkel foglalkozó, de növényvédő szert is tároló raktárakban, a növényvédő szereket a többi áruféleségtől elkülönítve tartják a szennyezés vagy a téves azonosítás lehetőségének elkerülésére. Szükség esetén egyértelműen veszélyes anyagoknak kell azokat feltüntetni. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy általánosan ismert legyen az élelmiszerek és növényvédő szerek együttes tárolásának a veszélye;

.13.

5.1.9. minden lehetséges eszközzel megbízható információkat gyűjteni és statisztikát vezetni a környezeti szennyezésekről, valamint jelentést készíteni a növényvédő szerek okozta balesetekről;

5.1.10. programot bevezetni az élelmiszerekben és a környezetben előforduló növényvédő szer maradék folyamatos figyelésére.

5.2. Még ellenőrzési rendszer létezése esetén is kötelesek a növényvédő szer ipar

5.2.1. együttműködni az értékesített növényvédő szerek rendszeres időközönkénti újraértékelésében;

5.2.2. a veszélyhelyzetekre és a növényvédő szer mérgezés megfelelő kezelésére vonatkozó információkat eljuttatni a detoxikáló központokhoz, illetve szakorvoshoz;

5.2.3. erőfeszítéseket tenni a növényvédő szer okozta veszélyhelyzetek csökkentésére

5.2.3.1. kevésbé mérgező készítmények forgalmazásával;

5.2.3.2. használatra kész állapotra csomagolt termékek bevezetésével;

5.2.3.3. a növényvédő szereknek való kitettséget minimálisra szorító kijuttatási módszerek és

eszközök kidolgozásával;

5.2.3.4. újrahasználatos és újratölthető göngyölegek használatával, amennyiben hatékony begyűjtési rendszer üzemel;

5.2.3.5. az újrafelhasználásra nem ösztönző göngyölegek használatával, és az újrafelhasználást visszaszorító programok támogatásával, ha hatékony begyűjtési rendszer nem üzemel;

5.2.3.6. biztonságos göngyölegek használatával, amelyeket gyermekek nem tudnak könnyen kinyitni, különösen a ház körül is felhasználható termékek esetében;

5.2.3.7. egyértelmű és tömör címkefeliratok használatával;

5.2.4. a termékek árusítását leállítani, illetve a termékeket kivonni a forgalomból, ha a felhasználási útmutató vagy a korlátozás szerinti kezelés vagy felhasználás elfogadhatatlan veszélyt jelent;

.14.

5.3. A kormányok és az ipar kötelesek együttműködni a veszélyhelyzetek továbbcsökkentésére:

5.3.1. megfelelő és hozzáférhető egyéni védőfelszerelések használatának elősegítésével;

5.3.2. a növényvédőszer raktárakban, illetve a gazdaságokban történő biztonságos tárolására vonatkozó előírásokkal;

5.3.3. a használt göngyölegek és a kis mennyiségben megmaradt növényvédőszer begyűjtését és biztonságos elhelyezését biztosító szolgálatok létesítésével;

5.3.4. a biodiverzitás védelmével és a növényvédőszer környezetre (víz, talaj és levegő) és nem célszervezetekre gyakorolt káros hatásának a minimálisra csökkentésével.

5.4. A közvéleményben keithető indokolatlan zavar és pánik elkerülésére az érintett felek kötelesek megvizsgálni minden rendelkezésre álló tény, illetve elősegíteni a növényvédőszerre és a felhasználásukra vonatkozó hasznos információ terjedését.

5.5. Megfelelő minőségű gyártó telephelyek fejlődő országokbeli létesítése esetén a gyártók és kormányok kötelesek együttműködni

5.5.1. a gyártás és az esetleges veszély természetének megfelelő szakmai színvonal és üzemelési gyakorlat kialakításában, illetve a megfelelő védőfelszerelések biztosításában;

5.5.2. a szükséges óvintézkedések meghozatalában a dolgozók, a közelben lévők, a környezet települések és a környezet védelme érdekében;

5.5.3. a gyártó és formázó üzemek megfelelő elhelyezésében és a hulladékok és elfolyások szakszerű ellenőrzésében;

5.5.4. a minőségbiztosító eljárás fenntartásában a tisztaságra, a minőségre, a stabilitásra és a biztonságra vonatkozó követelményeknek való megfelelés érdekében.

.15.

6. cikk

Hatósági és **szakmai** előírások

6.1. A kormányok kötelesek

6.1.1. a szükséges törvényeket megalkotni a növényvédőszer szabályozása érdekében és előírni hatékony végrehajtásukat a megfelelő továbbképzési, szaktanácsadási és egészségügyi szolgáltatások létesítése révén, felhasználva a FAQ irányelveit. Ennek során vegyék figyelembe a helyi igényeket, a társadalmi és gazdasági feltételeket, a képzési szintet, az időjárási viszonyokat, illetve a növényvédőszer megfelelő kijuttatási eszközeinek és az egyéni védőfelszereléseknek a beszerezhetőségét;

6.1.2. mindent megtenni a engedélyezési rendszer és infrastruktúra kiépítéséért a szerkezet hazai felhasználását megelőző engedélyezés érdekében és annak biztosítására, hogy a növényvédőszer

szereket felhasználásuk el tt engedélyezzék;

6.1.3. a rendelkezésre álló adatok vagy információk alapján az engedélyezés részeként kockázatbecslést végezni és veszélyességre vonatkozó döntést hozni;

6.1.4. A FAQ-nak a Növényvéd szerek specifikációjának kidolgozásával foglalkozó kézikönyve segítségével meghatározni a növényvéd szerek azonosságát;

6.1.5. a növényvéd szerek (térsegenként vagy országcsoportonként) összehangolt engedélyezési el írásainak, eljárásrendjének és értékelési követelményeinek kialakításában rejl el nyöket el mozdítani és ennek érdekében más kormányokkal együttm ködni, figyelembe véve a megfelel , nemzetközileg elfogadott m szakai irányelveket és szabványokat és, ahol lehetséges e szabványokat bedolgozni a nemzeti vagy regionális jogszabályokba;

6.1.6. a növényvéd szerek id nkénti felülvizsgálatának biztosítására kialakítani egy újraengedélyezési eljárásrendet, így biztosítva, hogy azonnali és hatékony intézkedéseket lehessen hozni, ha a hatékonyságra vagy kockázatokra vonatkozó adatok vagy információk alapján hatósági intézkedések hozatala szükséges;

6.1.7. a *izyilváizossággra nem hozott vizsgálati vagy egyéb adatok védelmét biztosítani tisztességtelen kereskedelmi felhasználás ellenében a TRIPS Egyezmény 39.3 cikkének megfelelő en (TRIPS: a Kereskedelmi Világszervezet Egyezmnéiye a Szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozású szempontjairól);*

16.

6.1.8. *biztosítani a közvélemény hozzáférését az emberi egészséggel és a környezet biztonságával kapcsolatos megfelel információkhoz;*

6.1.9. a növényvéd szerek behozatalára, kivitelére, gyártására, formázására, min ségére, mennyiségére és felhasználására vonatkozó adatokat begy jteni és lejegyezni annak érdekében, hogy értékeljék az ember egészségére vagy a környezetre gyakorolt lehetséges hatások mértékét és gazdasági vagy más szempontból kövessék a növényvéd szer felhasználás trendjeit;

6.1.10. csak akkor engedélyezni a növényvéd szerek felhasználását és az egyéni véd felszerelések forgalmazását, ha azok megfelelnek a kialakított szabványoknak;

6.1.11. a növényvéd szerek törvénytelen forgalmazását ellen rízni;

6.1.12. az élelmiszerek és mez gazdasági termékek behozatalakor, elismerni a jó mez gazdasági gyakorlatot azokban az országokban, amelyekkel kereskedelmi kapcsolatot tartanak fenn és a Codex Alimentarius Bizottság ajánlásainak megfelelő en törvényes alapot biztosítani a jó mez gazdasági gyakorlatból származó növényvéd szer maradékok elismerésére a Kereskedelmi Világszervezet el írásainak megfelelő en, hogy ne állítson szakmai akadályt a kereskedelem elé.

6.2. A növényvéd szer ipar köteles

6.2.1. az egyes termékekre vonatkozó objektív értékelést az azt alátámasztó adatokkal biztosítani, beleértve a kockázatbecslést alátámasztó és a veszélyességre vonatkozó döntéseket lehet vé tev elegend adatokat is;

6.2.2. biztosítani a nemzeti hatóság számára azokat az Új vagy friss információkat, amelyek megváltoztathatják a növényvéd szerek hatósági státuszát, mihelyt ezek az információk rendelkezésre állnak;

6.2.3. biztosítani, hogy az értékesített termékek hatóanyaga és egyéb összetev i megfelelnek a toxikológiai és környezetvédelmi alkalmasságra megvizsgált, értékelt és engedélyezett anyagoknak azonosság, min ség, tisztaság és összetétel tekintetében;

6.2.4. biztosítani, hogy a növényvéd szerek nemzetközi el írásai által meghatározott hatóanyagai és formázott termékei megfelelnek a FAQ követelményeinek, ha mez gazdasági

használatról, illetve a WHO növényvédőszer specifikációjának, ha közegészségügyi felhasználásról van szó;

17-

6.2.5. ellenőrizni az értékesítésre felajánlott növényvédőszer minőségét és tisztaságát;

6.2.6. problémák esetén önkéntesen kijavítani a hibákat és a kormány kérésére megoldást találni azokra;

6.2.7. biztosítani a nemzeti kormányok számára a növényvédőszer kivitelére, behozatalára, gyártására, formázására, forgalmazására, minőségére és mennyiségére vonatkozó világos és tömör adatokat.

6.3. Bátorítani kell a szakmai segélynyújtást biztosító szervezeteket, a fejlesztési bankokat és a kétoldalú testületeket arra, hogy részesítsék előnyben az azokból a fejlődő országokból érkező segélykéréseket, amelyek még nem rendelkeznek a növényvédőszer kifejlesztése és ellenőrzése terén megfelelő szaktudással sem vizsgáló hellyel.

7. cikk

Beszerezhető és felhasználás

7.1. A felelős hatóságok kötelesek különös figyelmet fordítani a növényvédőszer beszerzésére vonatkozó szabályozók és előírások megfogalmazására. Legyenek azok összhangban a felhasználók képzésének és szakismeretének meglévő szintjével. A döntések alapját képező paraméterek igen változatosak és a kormányok felelőssége a határozat meghozatala.

7.2. A kormányok kötelesek figyelembe venni és lehetőség szerint követni a WHO növényvédőszerre vonatkozó veszélyességi besorolását és kategóriáit a saját hatósági intézkedéseikben és azokat ismert jelekkel ellátni. A formuláció típusát és a kijuttatás módszerét minden alkalommal figyelembe kell venni a veszélyhelyzet és a termékre alkalmazott korlátozások mértékének meghatározásánál.

7.3. A Felelős hatóság két módszert alkalmazhat a beszerzés korlátozására: vagy nem engedélyezi a növényvédőszer, vagy az engedélyezés feltételeként a beszerzési engedély bizonyos felhasználó csoportokra korlátozza a termék felhasználása által előidézett veszélyhelyzetek nemzeti értékelésének megfelelően.

7.4. A kormányoknak és az iparnak biztosítani kell, hogy a nagyközönség számára hozzáférhető valamennyi növényvédőszer a FAQ-nak a csomagolásra és címkézésre vonatkozó irányelvei, illetve a megfelelő nemzeti előírások szerint csomagolnak és címkéznek.

18-

7.5. A nagyon mérgező és veszélyes termékek (Pl. azok amelyek a FAO Ia és Ib osztályaiban található) behozatali, vásárlási és értékesítési tilalma akkor kívánatos, ha nem elegendőek az ellenőrzési intézkedések vagy a jó értékesítési gyakorlat ahhoz, hogy a terméket a felhasználó számára elfogadható kockázattal lehessen kezelni.

8. cikk

Forgalmazás és kereskedelem

8.1. A kormányok kötelesek

8.1.1. a növényvédőszer értékesítésével kapcsolatos szabályozókat kidolgozni és engedélyezési eljárásrendet alkalmazni annak biztosítására, hogy az érintettek megfelelő tanácsadást tudjanak nyújtani a kockázat csökkentésére és a hatékony felhasználásra;

8.1.2. a szükséges intézkedést megtenni a növényvédőszernek élelmiszer vagy ital göngyölegébe való újracsomagolásának, áthelyezésének megtiltására és büntető intézkedéseket alkalmazni az ilyen tevékenységtől való eltántorítás érdekében.

8.1.3. megfelelő mértékig el segíteni a piac-orientált ellátást, szemben a központosított felvásárlással, a túlzott árufelesleg felhalmozásának csökkentése érdekében. Ha azonban a kormányok vagy más hatóságok vásárolják fel a növényvédőszer készletet, a beszerzést a FAQ tender eljárása szerint kell végezni;

8.1.4. biztosítani, hogy a növényvédőszerrel kapcsolatos támogatások vagy adományok ne vezessenek túlzott vagy indokolatlan felhasználáshoz, mert ez eltéríthet a fenntarthatóbb alternatív intézkedések alkalmazásától.

8.2. A növényvédőszer ipar köteles:

8.2.1. mindent megtenni annak biztosítására, hogy a nemzetközi kereskedelemben kerül növényvédőszer megfeleljen legalább

8.2.1.1. a FAQ, a WHO vagy ezzel egyenértékű elírásoknak (ha ilyen elírásokat kidolgoztak);

8.2.1.2. az osztályozásra, csomagolásra, értékesítésre, címkézésre és dokumentálásra vonatkozó FAQ irányelveknek;

.19.

8.2.1.3. a veszélyes termékek szállítására vonatkozó ENSZ ajánlások és a nemzetközi szállítmányozási szervezetek szabályozóinak és elírásainak, (International Civil Aviation Organization, ICAO = Nemzetközi Polgári Repülési Társaság, International Maritime Organization, IMO = Nemzetközi Tengerészeti Szervezet, International regulations concerning the carriage of dangerous goods by rail, RID = A veszélyes termékek vasúti szállítására vonatkozó nemzetközi elírások, European Agreement concerning the International Transport of Dangerous Goods by Road, ADR A veszélyes termékek közúti szállítására vonatkozó európai egyezmény, International Air Transport Association, IATA = Nemzetközi Légiszállítási Egyesület);

8.2.2. megvizsgálni, hogy az exportra gyártott növényvédőszer ugyanazon minőségi követelményeknek és kritériumoknak feleljenek meg, mint amit a gyártó hasonló hazai termékekre alkalmaz;

8.2.3. biztosítani, hogy a leányvállalat által gyártott vagy formázott növényvédőszer megfelel a telephely országa és az anyavállalat követelményeivel azonos minőségi elírásoknak és kritériumoknak;

8.2.4. támogatni az importáló szervezeteket, az Országos vagy regionális formázó vállalatokat és kereskedelmi szervezeteiket együttműködési szándékukban annak érdekében, hogy tisztességes és biztonságos értékesítési és forgalmazási tevékenységet folytassanak a veszélyhelyzetek csökkentésére és együttműködjenek a hatóságokkal az iparágon belül nem elfogadható tevékenység felszámolására;

8.2.5. elismerni, hogy a növényvédőszernek a gyártók és a forgalmazók általi visszavonása akkor szükséges, ha az adott növényvédőszer javasolt felhasználása esetén elfogadhatatlan veszélyt jelent az ember, az állat egészségére és a környezetre, és annak megfelelően cselekedni;

8.2.6. biztosítani, hogy a növényvédőszer tisztességes kereskedők forgalmazzák és vásárolják, akik elismert kereskedelmi szervezet tagjai;

8.2.7. felügyelni, hogy a növényvédőszer értékesítésében érintett személyek megfelelő képzettségűek és megfelelő hatósági engedéllyel rendelkeznek (ha van ilyen engedély), elegendő információval rendelkeznek (pl. az anyag biztonságára vonatkozó adatlap) és a vásárlót a kockázat csökkentésére és a hatékony felhasználásra vonatkozó szaktanáccsal el tudják látni;

8.2.8. a nemzeti elírásoknak megfelelően, több csomagméretet és -típust biztosítani a kisüzemek és más helyi felhasználók igényei szerint, akiket nem

20.

tesznek ki veszélynek, sem annak, hogy az eladó a terméket címkével el nem látott vagy nem megfelelő göngyölegbe csomagolja Újra.

8.3. A beszerző (kormányhatóság, termelői szövetkezet vagy magántermelő) dolgozzon ki vásárlói eljárásrendet a növényvédőszer túltermelés megakadályozására és vegye fontolóra, hogy az adásvételi szerződés tartalmazza a növényvédőszer tárolására, elosztására és megsemmisítésére vonatkozó előírásokat.

9. cikk

Információcsere

9.1. A Kormányok kötelesek

9.1.1. nemzeti intézményeiken, nemzetközi, regionális és kistérségi szervezeteiken, valamint állampolgári csoportosulásokon keresztül elősegíteni a növényvédőszerekkel kapcsolatos információcsere rendszerek kialakítását vagy megerősítését;

9.1.2. az együttműködés elősegítése érdekében megkönnyíteni a hatóságok közötti információcserét, ami az alábbiakra terjed ki:

9.1.2.1. a növényvédőszer tilalmával vagy szigorú korlátozásával kapcsolatos intézkedésekre az ember egészsége vagy a környezet védelme érdekében és, kérésre, kiegészítő információk nyújtására;

9.1.2.2. növényvédőszerekkel kapcsolatos tudományos, műszaki, gazdasági, hatósági és jogi információkra, beleértve a toxikológiai, környezetvédelmi és biztonsági adatokat is;

9.1.2.3. növényvédőszer hatósági tevékenységével kapcsolatos források és szaktudás megszerzéséhez segítségére.

9.2. A kormányoknak ezen kívül Segíteni kell

9.2.1. olyan jogszabályok és előírások kidolgozását, amely lehetővé teszi a növényvédőszer veszélyességével és a hatósági ügymenettel kapcsolatos információk biztosítását a nagyközönség számára;

9.2.2. az átláthatóságot biztosító közigazgatási eljárásrendet és a nagyközönség nagyobb és megfelelőbb részvételét a hatósági eljárásokban.

-21-

9.3. A nemzetközi szervezetek adjanak információt a különleges növényvédőszerrel kapcsolatos kritériumokat (beleértve az analitikai módszerekkel kapcsolatos útmutatókat is) tartalmazó dokumentumok, tényközlőlapok, továbbképzések és egyéb megfelelő eszközök révén.

9.4. Valamennyi fél köteles

9.4.1. támogatni az információcserét és megkönnyíteni az élelmiszerben található szennyezőanyagokra vonatkozó információhoz jutást, valamint egyéb hatósági eljárást;

9.4.2. elősegíteni az állampolgári csoportok, nemzetközi szervezetek, kormányok és más érdekelt csoportok közötti együttműködést annak biztosítására, hogy a kormányok megkapják a Kódex céljainak teljesítéséhez szükséges információkat.

10. cikk

Címkézés, csomagolás, tárolás és elhelyezés

10.1. Valamennyi növényvédőszer tartalmazó göngyöleg jól kivehető címkével kell ellátni a megfelelő irányelvek, de legalább a FAQ jó címkézési gyakorlatra vonatkozó alapelvei szerint.

10.2. Az iparnak olyan címkét kell használnia, amely

10.2.1. megfelel az engedélyezési előírásoknak és tartalmazza az értékesítés országában elismert kutató és szaktanácsadó szervezetek ajánlásait;

10.2.2. megfelelő jeleket és piktogramokat tartalmaz az írásos útmutatókon, figyelmeztetőkön és óvó rendszabályokon túl, a megfelelő nyelven vagy nyelveken;

10.2.3. megfelelő a nemzetközi áruforgalomban lévő veszélyes árukra érvényes nemzeti vagy nemzetközi címkézési előírásoknak és, ha elfogadható, világosan feltünteti a tartalom WFIO veszélyességi besorolását;

10.2.4. megfelelő nyelven vagy nyelveken tartalmazza a göngyölegek Újra felhasználására vonatkozó figyelmeztetést és a használt göngyölegek biztonságos elhelyezésére vagy fertőtlenítésére vonatkozó útmutatókat;

10.2.5. az értelmező kiegészítő kódok nélkül is bárki által érthető számokkal vagy betűkkel jelöli az egyes tételeket vagy árut;

.22.

10.2.6. világosan feltünteti a tétel vagy áru kibocsátásának időpontját (év, hónap) és tartalmazza a termék tárolási stabilitására vonatkozó információkat.

10.3. A növényvédőszeriparnak, a kormányokkal együttműködve, biztosítani kell, hogy

10.3.1. a növényvédőszer csomagolása, tárolása és elhelyezése elveiben összhangban legyen a FAO, az IJNEP, a WHO vonatkozó irányelveivel vagy előírásaival vagy, szükség esetén, más nemzetközi útmutatókkal;

10.3.2. a csomagolást vagy újracsomagolást csak engedélyezett telephelyeken végezzék, ahol az illetékes hatóság biztosítja, hogy az alkalmazottak megfelelően védettek a mérgezés ellen, a veszélyhelyzetektől, a kapott termék megfelelően csomagolt és címkézett, továbbá a tartalom megfelel a minimális kritériumoknak.

10.4. A kormányoknak meg kell tenni a szükséges hatósági intézkedéseket a növényvédőszer újracsomagolásának vagy élelmiszer göngyölegekbe való átöntésének a megakadályozására, illetve szigorú szankciók bevezetésére és gyakorlati hatékony megszüntetésére.

10.5. A kormányok, a növényvédőszeripar segítségével és többoldalú együttműködésben, kötelesek leltárba venni a növényvédőszer elavult vagy felhasználhatatlan készleteit, valamint a használt göngyölegeket, továbbá akciótervet kidolgozni és alkalmazni elhelyezésükre/megsejtesítésükre vagy szennyezett helyszínek esetén helyrehozatalukra és tevékenységet kötelesek nyilvántartani.

10.6. A növényvédőszeripar, többoldalú együttműködésben vegyen részt tilalmazott vagy elavult növényvédőszer és használt göngyölegek elhelyezésében, a környezet szempontjából megfelelő módon, ideértve a legkisebb veszéllyel való elfogadott és megfelelő újrafelhasználást is.

10.7. A kormányok, a növényvédőszeripar, a nemzetközi szervezetek és az agrárközösségek kötelesek gyakorlatban alkalmazni az elavult növényvédőszer és használt göngyölegek felhalmozódását megakadályozó stratégiát és eljárást.

.23.

11. cikk

Reklám, propaganda

11.1. A kormányok jogszabályok alapján kötelesek ellenőrizni a növényvédőszerrel kapcsolatos hirdetést, propagandát valamennyi médiában annak biztosítására, hogy az nincs ellentétben a címkefeliratokkal és óvórendszabályokkal, különösen azokkal, amelyek a kijuttató gépek, a megfelelő egyéni védőfelszerelések fenntartásával és használatával, a gyermekekre és állapotosokra vagy a göngyölegek Újrahasználatának veszélyére vonatkozó különleges előírásokkal foglalkoznak.

11.2. A növényvédőszeriparnak biztosítani kell, hogy

- 11.2.1. a reklámban felhasznált valamennyi információ szakmailag igazolható legyen;
- 11.2.2. a reklám ne tartalmazzon olyan megállapítást vagy grafikont, amely közvetlenül vagy beleértéssel, információ elhagyásával, kétértelműséggel vagy túlzással félrevezetheti a vásárlót, különös tekintettel a termék „biztonságára”, természetére, összetételére vagy felhasználásra való alkalmasságára vagy hivatalos elismerésére vagy engedélyezésére vonatkozóan;
- 11.2.3. a törvényesen csak képzett vagy bejegyzett felhasználó által kijuttatható növényvéd szereket nyilvánosan ne reklámozzák a felhasználókhöz szóló újságokon kívül, kivéve, ha a korlátozásokat világosan és egyértelműen feltüntetik;
- 11.2.4. egy országban se értékesítsen egy vállalat vagy egyén egyidejűleg azonos névvel eltérő növényvédő szerek hatóanyagokat vagy hatóanyag kombinációkat;
- 11.2.5.** a reklám ne ösztönözzön az engedélyokirat címkéjén meghatározottól eltérő felhasználásra;
- 11.2.6.** a propagandaanyag ne tartalmazza az elismert kutató és szaktanácsadó szervezetek által kiadott útmutatótól eltérő felhasználási ajánlásokat
- 11.2.7. a reklámananyag ne használjon félreérthető kutatási eredményeket, idézeteket a tudományos szakirodalomból vagy tudományos zsargont a tudományos alappal nem rendelkező állítások alátámasztására;
- 11.2.8. a biztonságra vonatkozó kijelentéseket, Úgymint “veszélytelen”, “nem mérgező”, “ártalmatlan”, “nem toxikus” vagy „IPM-mel összeegyeztethető” nem használják az “útmutatásnak megfelelő felhasználás esetén” minősítést

24.

nyilatkozat nélkül. *(Meghatározott IPM programok esetén a felhasználásra való hivatkozás elfogadható, ha azt a hatóság igazolja és a kUelentést ennek megfelelően minősítik)*

- 11.2.9. a reklám szövege nem hasonlít össze különböző növényvédő szerek vagy más anyagok veszélyességét, kockázatát vagy „biztonságát”;
- 11.2.10.** a termék hatékonyságára vonatkozó félrevezető nyilatkozatot nem tesznek;
- 11.2.11. a garanciára vagy közvetett garanciára vonatkozó kifejezéseket, Pl. “nagyobb haszon...”, “biztosított magas terméseredmény” csak határozott bizonyítékokkal egyidejűleg használják;
- 11.2.12. a reklám nem tartalmazza potenciálisan veszélyes tevékenység bemutatását, pl. megfelelő védőruházat nélküli keverést vagy kijuttatást, élelmiszer közelében való felhasználást vagy gyermekek általi vagy közelében való felhasználást;
- 11.2.13. a propaganda vagy reklámananyag felhívja a figyelmet a FAQ címkézési elírásaiban található megfelelő figyelmeztető szövegekre és jelekre;
- 11.2.14.** a szakmai információs anyag nyújtson megfelelő tájékoztatást a helyes tevékenységekre, pl. az ajánlott dózisos, a kijuttatás gyakoriságának, illetve az élelmiszer-egészségügyi várakozási időnek a betartására;
- 11.2.15. ne alkalmazzanak más növényvédő szerekkel való téves vagy félrevezető összehasonlítást;
- 11.2.16. az értékesítést, piackutatást végző alkalmazottak megfelelő végzettséggel és kielégítő szaktudással rendelkeznek és az értékesített termékre vonatkozó teljes körű, pontos és értékes információt tudnak adni;
- 11.2.17. a reklám hívja fel a vásárlók és a felhasználók figyelmét arra, hogy a címkét figyelmesen olvassák el vagy olvastassák el, ha analfabéták.
- 11.2.18. a reklám- és propagandatevékenység nem tartalmaz helytelen ösztönzőket vagy ajándékokat a növényvédő szerek vásárlásának elősegítése érdekében.
- 11.3. A nemzetközi szervezetek és az állampolgári csoportok kötelesek figyelmeztetni az e cikkből való eltérésekre.

12. cikk

A Kódex betartása

12.1 A Kódexet közzé kell tenni és a betartására hozott intézkedések felelőssége a kormányokat (egyéni vagy regionális csoportosításban), megfelelő szervezeteket és az ENSZ testületeket, nemzetközi, kormányzati és civil szervezeteket, valamint a növényvédőszer ipart terheli.

12.2 A Kódexre a növényvédőszer szabályozásában, gyártásában, forgalmazásában és felhasználásában érintett minden szervezetnek fel kell hívni a figyelmét, annak érdekében, hogy a kormányok, egyéni vagy regionális csoportosításban, a növényvédőszer ipar, a nemzetközi intézmények, a növényvédőszer felhasználó szervezetei, a mezőgazdasági terméket gyártó ipar és az élelmiszeripar (jól. nagyáruházak), amelyek a jó mezőgazdasági gyakorlatra hatással lehetnek megértsék felelősségüket annak biztosítására, hogy a Kódex céljait megvalósítsák.

12.3 Valamennyi fél köteles betartani a Kódexet és előmozdítani a Kódex alapelveit és etikai szabályozóit, függetlenül attól, hogy más fél képes-e betartani a Kódex alapelveit. A növényvédőszer ipar köteles teljes mértékben együttműködni a Kódex betartásában és előmozdítani a Kódex alapelveinek és etikai kérdéseinek a megvalósulását, függetlenül attól, hogy a kormány képes-e a Kódexet betartani.

12.4 Függetlenül a Kódex betartása érdekében hozott intézkedésektől, szigorúan alkalmazni kell valamennyi vonatkozó (jogalkotói, közigazgatási, bírói) jogszabályt, amely a felelősséggel, a fogyasztó védelmével, a szennyezés elleni védelemmel és más vonatkozó témával foglalkozik.

12.5 A kormányok és az érintett felek:

12.5.1 tartásuk azokat a nemzetközi jogszabályokban meghatározott előírásokat, amelyekhez csatlakoztak, a kemikáliákkal, a környezet- és egészségvédelemmel, a fenntartható fejlődéssel és a nemzetközi kereskedelemmel kapcsolatban, amennyiben azok a Kódexre vonatkoznak;

12.5.2 amennyiben még nem csatlakoztak vagy társultak az ilyen jogi dokumentumokhoz, vagy nem ratifikálták azt, értékeljék minél hamarabb erre való képességüket.

12.6 A FAO és más illetékes nemzetközi Szervezet köteles teljes mértékben támogatni a Kódex betartását.

12.7 A kormányok a FAO-val együttműködve kötelesek ellenőrizni a Kódex betartását és jelentést tenni a FAO főigazgatójának az elért eredményekről.

12.8 A növényvédőszer ipart kéri, hogy készítsen jelentést a FAO főigazgatójának a termékekkel kapcsolatos tevékenységükről, amelyek a Kódex betartását segítik elő.

26.

12.9 A nem-kormányzati szervezet (civil szervezeteket) és más érdekelt feleket kéri, hogy figyeljék a Kódex gyakorlati megvalósításával kapcsolatos tevékenységeket és készítsenek jelentést a FAO főigazgatójának.

12.10 A FAO testületei időközönként kötelesek felülvizsgálni a Kódex alkalmazhatóságát és hatékonyságát. A Kódexet dinamikus szövegnek kell tekinteni, amelyet szükség esetén naprakészé kell tenni, szem előtt tartva a szakmai, gazdasági és társadalmi haladást.